

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 4201, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-02

Nr.

I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. 224 „Dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projekto tikslas – patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. 224 „Dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimo“ (toliau – Nutarimas) nuostatas, siekiant spręsti praktikoje kylančias problemas dėl asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, (toliau – užsieniečiai), įtraukimo į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, išmokų vaikams, skiriamų ir mokamų pagal Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymą, tikslinių kompensacijų, skiriamų ir mokamų pagal Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymą, šalpos išmokų, skiriamų ir mokamų pagal Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymą, skyrimo ir mokėjimo (ar mokėjimo pratęsimo), taip pat atlikti kitus tikslinamuosius pakeitimus.

Projektu siūlomi tokie pakeitimai:

1. Atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1305 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. 224 „Dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimo“ pakeitimo“ laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje laikotarpis pratęstas iki 2024 m. kovo 4 d., Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) daugiau kaip 30,5 tūkstančio užsieniečių išdavė (pakeitė) leidimus laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, išduotus Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPI) 40 straipsnio 1 dalies 10 punkte nurodytu pagrindu (toliau – leidimas), nurodydamas, kad jie galioja iki 2024 m. kovo 4 d.

Siekiant sumažinti administracinę naštą savivaldybių administracijoms ir seniūnijoms ir išvengti masinio užsieniečių kreipimosi į jas dėl jų įtraukimo į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą pakeitus tik laikinosios apsaugos suteikimo terminą, nepertraukiamai užtikrinti tokių asmenų socialines garantijas be papildomų įpareigojimų jiems, siūloma įtvirtinti laikiną nuostatą, numatančią pavesti Migracijos departamentui elektroninėmis ryšių priemonėmis pateikti valstybės įmonei Registrų centrui užsieniečių, kurių leidimai gyventi išduoti (pakeisti) iki 2023 m. kovo 4 d. ir galioja iki 2024 m. kovo 4 d., duomenis, reikalingus tam, kad užsieniečiai, kuriems suteikta laikinoji apsauga ir kurie dėl objektyvių priežasčių nėra deklaravę gyvenamosios vietos ar nėra įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, būtų įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą. Taip pat būtina, kad valstybės įmonė Registrų centras, kuris Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. spalio 13 d. nutarimu Nr. 1232 „Dėl Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo įgyvendinimo“ įgaliotas tvarkyti gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis ir apskaitą asmenų,

įtrauktų į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, sudarytų technines galimybes automatiškai įtraukti asmenis į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą pagal Migracijos departamento elektroninėmis ryšių priemonėmis pateiktus duomenis, kurie į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą įrašomi automatiškai.

2. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta 1 punkte, taip pat į tai, kad išmokų vaikams, skiriamų ir mokamų pagal Išmokų vaikams įstatymą, tikslinių kompensacijų, skiriamų ir mokamų pagal Tikslinių kompensacijų įstatymą, ir šalpos išmokų, skiriamų ir mokamų pagal Šalpos pensijų įstatymą, mokėjimas nutrūktų nuo 2023 m. kovo 5 d. tik dėl to, kad pagal Nutarimo 2.15 papunktį jų skyrimo ir mokėjimo terminas buvo nustatytas iki 2023 m. kovo 4 d., siūloma nustatyti, kad savivaldybių administracijos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos išmokas ir (ar) kompensacijas skiria, moka (ar pratęsia jų mokėjimą) be atskiros asmens prašymo, jei informaciją, reikalingą išmokai ir (ar) kompensacijai skirti ir mokėti, jos gauna iš valstybės registrų (kadastrų), žinybinių registrų, valstybės informacinių sistemų ir (ar) kitų informacinių sistemų.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 12 straipsnio 2 dalis viešojo administravimo subjektus įpareigoja iš asmens reikalauti tik tos informacijos, reikalingos administraciniam sprendimui priimti, kurios nėra registruose ar valstybės informacinėse sistemose, todėl, vertinant reikiamų priimti sprendimų apimtį (šiuo metu išmokos vaikams užsieniečiams skirtos apie 13 tūkstančių vaikų, tikslinės kompensacijos – apie 170 kompensacijų gavėjų, šalpos išmokos – beveik 2 tūkstančių išmokos gavėjų), siūloma sudaryti galimybes savivaldybių administracijoms ir Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms administracinius sprendimus priimti savo iniciatyva, pagal registruose ar valstybės informacinėse sistemose esančius duomenis.

3. Nutarimo 2.10 papunkčio nuostatas siūloma tikslinti, jas suderinant su Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme įtvirtintomis nuostatomis.

Vadovaujantis UTPĮ 94 straipsnio 1 dalies 7 punktu ir 3 dalies 1 punktu, užsieniečiai, kurie turi teisę gauti laikinąją apsaugą arba kuriems suteikta laikinoji apsauga, atsižvelgiant į valstybės biudžeto galimybes, turi teisę gauti receptinius vaistus sveikatos apsaugos ministro nustatytais atvejais, sąlygomis ir tvarka. Nutarimo 2.14 papunktyje nustatyta, kad receptiniai vaistiniai preparatai privalomuoju sveikatos draudimu neapdraustiems užsieniečiams, kurie turi teisę gauti laikinąją apsaugą arba kuriems suteikta laikinoji apsauga, nepaprastosios padėties, įvestos visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ar jos dalyje dėl Rusijos Federacijos karinės agresijos prieš Ukrainą, galiojimo laikotarpiu apmokami iš valstybės biudžeto. Kadangi UTPĮ nenustatyta nepaprastosios padėties sąlyga apmokant receptinius vaistinius preparatus, siekiant užtikrinti minėtiems užsieniečiams receptinių vaistinių preparatų apmokėjimą, kaip numatyta UTPĮ 94 straipsnio 1 dalies 7 punkte ir 3 dalies 1 punkte, nutarime taip pat siūloma atsisakyti nepaprastosios padėties sąlygos apmokant receptinius vaistinius preparatus.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. sausio 25 d. įsakyme Nr. V-109 „Dėl Atvejų ir sąlygų, kurioms esant privalomuoju sveikatos draudimu neapdraustiems užsieniečiams, kurie turi teisę gauti laikinąją apsaugą arba kuriems suteikta laikinoji apsauga, valstybės biudžeto ar kitomis lėšomis apmokami receptiniai vaistiniai preparatai ir Receptinių vaistinių preparatų, skirtų tam tikroms ligoms ir sveikatos sutrikimams, dėl kurių teikiamos būtinos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, kurių nesuteikus paciento sveikatos būklė galėtų pablogėti tiek, kad jam prireiktų skubiosios medicinos pagalbos paslaugų, gydyti, išrašymo ir išdavimo privalomuoju sveikatos draudimu neapdraustiems užsieniečiams, kurie turi teisę gauti laikinąją apsaugą arba kuriems suteikta laikinoji apsauga, tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodyta, kad receptiniai vaistiniai preparatai privalomuoju sveikatos draudimu neapdraustiems užsieniečiams, kurie turi teisę gauti laikinąją apsaugą arba kuriems suteikta laikinoji apsauga, apmokami valstybės biudžeto ar kitomis lėšomis, nes šiuo metu jie apmokami vykdant projektą „Pabėgėlių iš Ukrainos priėmimas ir ankstyva integracija“ Nr. HOME/2022/AMIF/AG/EMAS/TF1/LT/0013, finansuojamą iš Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo priemonės „Pagalba ekstremaliosios situacijos atveju“ lėšų.

4. Nutarimo 3.1.2 ir 3.4.1.3 papunkčius siūloma tikslinti dėl teisinio aiškumo ir dėl pasikeitusios faktinės situacijos. Vykdydama Nutarimo 3.1.2 papunktyje nurodytą pavedimą, sudaryti bendradarbiavimo sutartis su organizacijomis, organizuojančiomis humanitarinės pagalbos užsieniečiams teikimą, 2022 m. gruodžio 15 d. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija sudarė bendradarbiavimo sutartį Nr. (1.1.7E) D4-284 su Lietuvos „Caritu“ „Dėl humanitarinės pagalbos teikimo“. Siekiant užtikrinti nenutrūkstamą humanitarinės pagalbos teikimą į Lietuvą atvykusiems užsieniečiams, turintiems teisę į laikinąją apsaugą, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. A1-47 „Dėl finansavimo skyrimo projektui, pateiktam pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.3.1-ESFA-V-419 „Socialinės įtraukties didinimas“ skirtos lėšos viešosios įstaigos Europos socialinio fondo agentūros projektui (toliau – ESFA projektas), kuriuo organizuojama ir teikiama humanitarinė pagalba į Lietuvą atvykusiems užsieniečiams. ESFA projektas įgyvendinamas kartu su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija ir Lietuvos „Caritu“. Siekiant tinkamai įgyvendinti ESFA projektą būtina turėti į Lietuvą atvykusių asmenų identifikavimo ir apgyvendinimo vietos duomenis. Atsižvelgdama į viešosios įstaigos „Stiprūs Kartu“ ir viešosios įstaigos Kauno miesto greitosios medicinos pagalbos stoties (toliau – Kauno GMP) vykdomos bendros veiklos tikslą – sklandžiai vykdyti atvykusių asmenų apgyvendinimą ir vadovaudamasi Nutarimo 3.1.2 papunkčiu, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija sudaro bendradarbiavimo sutartį su Kauno GMP dėl atvykusių asmenų apgyvendinimo koordinavimo, tačiau šiai sutarčiai įgyvendinti būtini atvykusių asmenų identifikavimo ir apgyvendinimo vietos duomenys. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Nutarimo 3.4.1.3 papunktį papildyti, į jį įtraukiant Lietuvos „Caritą“ bei Kauno GMP ir šioms organizacijoms suteikiant teisę gauti asmens duomenis užsieniečių identifikavimo, apgyvendinimo, maitinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tikslais.

Projektu Europos Sąjungos teisės aktai neperkeliami ir neįgyvendinami.

Projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatoms.

Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Projekte nevartojamos sąvokos ir jas apibrėžiantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Priėmus Projektu siūlomus Nutarimo pakeitimus, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų nereikės.

Projektas per Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinę sistemą (toliau – TAIS) buvo pateiktas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Valstybės duomenų agentūrai, Migracijos departamentui, valstybės įmonei Registrų centrui ir visuomenei išvadoms gauti. Projektas su Lietuvos savivaldybių asociacija, Valstybės duomenų agentūra suderintas be pastabų. Į Sveikatos apsaugos ministerijos pastabas atsižvelgta. Teisingumo ministerijos, valstybės įmonės Registrų centro pateiktos pastabos, taip pat Vidaus reikalų ministerijos ir Migracijos departamento darbo tvarka pateiktos pastabos įvertintos, projektas patikslintas ir suderintas darbo tvarka. Projektas darbine tvarka taip pat suderintas su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija. Visuomenės pastabų ir pasiūlymų negauta.

Projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Administravimo departamento direktorė Aušra Juodaitienė, mob. tel. 8 658 60010, el. p. ausra.juodaitiene@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 3 lapai.
2. Projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė

Aušra Juodaitienė, tel.+370 658 60010, el. p. ausra.juodaitiene@socmin.lt)